

Sygn. akt I C 2515/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Łukasz Wilkowski
Protokolant:	st. sekr sąd. Justyna Wieteska

po rozpoznaniu w dniu 08 marca 2017 roku w Płocku na rozprawie

sprawy z powództwa Wytwórni (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Z. R. (1) i A. R.

o zapłatę kwoty 384.904,01 zł

I. utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Płocku w dniu 19 października 2015 roku sygn. akt I Nc 150/15;

II. odstępuje od obciążania pozwanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sygn. akt I C 2515/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 września 2015 roku powód Wytwórnia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwani Z. R. (1) i A. R. obowiązani są w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłacić solidarnie powodowi kwotę 384.904,01 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 25 września 2015 roku do dnia zapłaty oraz z kosztami postępowania według norm przepisanych. W razie wniesienia przez pozwanych w ustawowym terminie zarzutów wniósł o orzeczenie wyrokiem, że Sąd utrzymuje nakaz zapłaty w mocy i zasądza od pozwanych na rzecz powoda koszty postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 17.07.2010r powód zawarł z pozwanym umowę nr (...). Zabezpieczeniem należności powoda był weksel in blanco, zgodnie z którym dłużnikiem wekslowym stał się pozwany. Weksel ten został poręczony przez A. R., która została też zapoznana z treścią umowy nr (...). Wykonując umowę powód dostarczał pozwanemu odpowiednie partie paszy. Za niemalą część tych dostaw nie dokonano zapłaty. W związku z tym wypełniono weksel zgodnie z deklaracją wekslową na sumę 384.904,01 zł. O wypełnieniu weksla pozwani zostali powiadomieni pismami z 27.07.2015r. Pisma te zawierały precyzyjne wyliczenie i opis należności przysługujących powodowi. Wezwania te okazały się bezskuteczne, stąd też kwota dochodzona pozwem jest równa sumie wekslowej (k. 2 - 3).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z weksla Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie sygn. akt I Nc 150/15 uwzględnił w całości żądanie i orzekł zgodnie z pozwem, nakazując pozwanym zapłatę na rzecz powoda solidarnie kwoty 384.904,01 zł z ustawowymi odsetkami naliczanymi od niej od dnia 25 września 2015 roku do dnia

zapłaty oraz kwoty 12.029,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (k. 75).

W ustawowym terminie pozwani wnieśli zarzuty od tegoż nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg. norm przepisanych lub spisu kosztów złożonych najpóźniej przed zamknięciem rozprawy. W uzasadnieniu wskazali, iż przyznają, że Z. R. zawarł z powodem umowę nr (...), której przedmiotem była sprzedaż produktów paszowych przez Spółkę (...) na jego rzecz. Te same podmioty podpisały w dniu 23 maja 2011 roku umowę sprzedaży i dostawy drobiu wg. której to Z. R. sprzedawał na rzecz Wytwórni (...) Sp. z o.o. drób. Umowy te były ze sobą powiązane. Wierzytelność z tytułu sprzedaży produktów paszowych była każdorazowo zabezpieczona przez przewłaszczeniem na rzecz spółki własności stada drobiu dostarczanego przez Z. R. w ramach umowy z dn. 23.05.2011r. Przy każdej dostawie drobiu na rzecz powoda przenoszona była własność stada objęta dostawą. Miejscem dostawy drobiu wskazanym przez powoda był Zakład (...) Sp. z o.o. z/s w K.. W jednym przypadku dostawa była zrealizowana do innej ubojni na samym początku współpracy. P. nie miał prawa samodzielnie sprzedać przewłaszczonych przedmiotów. Wg. zawieranych umów przewłaszczenia na zabezpieczenie - kwota uzyskana ze sprzedaży drobiu odpowiadająca zadłużeniu Z. R. była przekazywana przez ubojnię - Zakład (...) Sp. z o.o. na rachunek powoda. Jeżeli kwota sprzedaży drobiu byłaby niższa od kwoty zadłużenia przewłaszczający miał dopłacić różnicę, nadwyżka miała być dla przewłaszczającego. Pozwany dysponuje w chwili obecnej jedynie dwoma umowami przewłaszczenia z dn. 01.08.2011r oraz 21.02.2012r. Pełną dokumentację posiada powód oraz ubojnia. Współpraca układała się bez zastrzeżeń do 2015r. kiedy to pozwani zostali wezwani do wykupu weksła. Należności z faktur objętych pozwem zostały w całości zaspokojone.

- faktury wystawione przez powoda nr FS (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) na kwotę 103.131,04 zł zostały rozliczone z faktur sprzedaży drobiu przez Z. R. nr (...), (...), (...) na kwotę 128.518,13 zł.

- faktury wystawione przez powoda nr FS (...), (...), (...), (...), (...), (...) i 24/14 na kwotę 113.635,55 zł zostały rozliczone z faktur sprzedaży drobiu przez Z. R. nr (...), (...) i (...) na kwotę 154.649,14 zł.

- faktury wystawione przez powoda nr FS 156/14, 274/14, 415/15, 506/14, 576/14, 606/14 na kwotę 108.906,82 zł zostały rozliczone z faktur sprzedaży drobiu przez Z. R. nr (...), (...) i (...) na kwotę 161.621,47 zł.

Z. R. wypłacono tylko różnicę jaka pozostała po pokryciu należności za produkty paszowe z w/w faktur. W tej sytuacji swoje roszczenia o zapłatę za pasze powód winien kierować do spółki (...), a nie do pozwanych.

W 2014r pozwani powzięli informacje o nieprawidłowościach w spółce (...). Prezes tej spółki został oskarżony o czyn z art 286 § 1 k.k. na szkodę spółki (...), a także pozwanych. W ich przypadku podrabiał ich podpisy na dowodach KW i kwitował odbiór nadwyżki ze sprzedaży drobiu, podczas gdy pozwani tych środków nie otrzymali. Powód jest udziałowcem spółki (...) i to w ocenie pozwanych potwierdza tezę o wzajemnym przepływie środków i zasadach rozliczeń między tymi podmiotami. Nadto pozwani podnieśli zarzut przedawnienia należności objętej notą odsetkową nr 15/8 obejmującą odsetki naliczone od 21 maja 2013 r do 18 września 2013r. W tym przypadku termin przedawnienia ich zdaniem wynosi 2 lata, a pozew został wniesiony w dniu 25 września 2015r (k. 79 - 85).

W piśmie z dnia 5 stycznia 2016 roku powód wskazał, iż oprócz załączonych do pozwu umów przewłaszczenia nie ma żadnej innej dokumentacji dotyczącej współpracy stron, ponieważ tej współpracy nie było. Nie ma żadnej wiedzy na temat rozliczeń z tytułu sprzedaży drobiu fakturami wskazanymi w zarzutach, gdyż w tych umowach nie uczestniczył. Nie było również żadnych rozliczeń pomiędzy powodem, a spółką (...) dotyczących tych faktur. A zatem pozwani nie zapłacili należności za dostarczone im pasze, a ich roszczenia o zapłatę za drób winny być skierowane do spółki (...) (k. 150 - 152).

W toku dalszego procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 lipca 2010 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej zwana P. II), jako dostawca, podpisała umowę nr (...) ze Z. R. (1), jako odbiorcą. Zgodnie z tą umową dostawca zobowiązał się sprzedać, a odbiorca odebrać produkty paszowe w cenach cennikowych ustalonych przez dostawcę. Sprzedaż ta miała następować w oparciu o obowiązujący w dacie realizacji zamówienia cennik pasz. Strony ustaliły limit zadłużenia odbiorcy wobec dostawcy na kwotę 100.000,00 zł, a także sposób składania zamówienia, terminy płatności oraz zabezpieczenia (umowa - k. 17).

Jednym z zabezpieczeń płatności wynikających z tej umowy był weksel własny in blanco podpisany przez odbiorcę. Zgodnie z deklaracją wekslową Z. R. (1) składając ten weksel upoważnił powoda do wypełnienia go w każdym czasie na sumę odpowiadającą jego zadłużeniu w spółce (...) z tytułu zobowiązań jakie mogą wynikać z tytułu odebranych towarów tj. pasz, koncentratów i super koncentratów, łącznie z odsetkami, prowizją i wszelkimi innymi poniesionymi kosztami. Powód uzyskał uprawnienie do opatrzenia tego weksla datą płatności według swojego uznania, a także klauzulą „bez protestu”, zawiadamiając Z. R. (1) listem poleconym wysłanym przynajmniej 7 dni przed terminem płatności weksla. Weksel ten poręczyła żona pozwanego - A. R., podpisując również deklarację wekslową i akceptując warunki wypełnienia tego weksla (deklaracja wekslowa - k. 16, weksel - k. 15).

W dniu 23 maja 2011 roku została zawarta pomiędzy Z. R. (1), jako sprzedawcą, a spółką (...), jako kupującym umowa na dostawę drobiu. Przedmiotem tej umowy było ustalenie zasad sprzedaży - skupu drobiu i ustalenie terminów i warunków płatności za sprzedany drób. Zgodnie z tą umową sprzedawca zobowiązał się dostarczyć kupującemu drób zgodnie z ustalonymi przez strony osobno parametrami, w tym ilością, rodzajem i normami jakościowymi (umowa - k. 86).

Z. i A. R. zajmowali się produkcją drobiu. Drób ten hodowali w cyklach produkcyjnych, trwających około trzech miesięcy. W tym czasie odbierali pasze od wytwórni za które nie płacili, a rozliczenia dokonywali po sprzedaży stada drobiu. W ten sposób dysponowali środkami pieniężnymi, z których płacili za pasze (bezsporne).

Zdarzało się również, iż powód zabezpieczał płatności poprzez umowę przewłaszczenia stada na swoją rzecz. W takim przypadku każdorazowo była zawierana indywidualna umowa przewłaszczenia określonego stada na rzecz dostawcy. Wówczas sprzedającym drób była Wytwórnia (...) Sp. z o.o. w P. i to ona wystawiała fakturę VAT dla ubojni, a wcześniej była wystawiana faktura przez hodowcę dla wytwórni (przesłuchanie powoda - k. 210 - 06:41 - 09:05, 12:24 - 15:17).

W przypadku relacji handlowych z pozwanymi powód zawarł dwie takie umowy przewłaszczenia w dniu 01 sierpnia 2011 roku oraz 21 lutego 2012 roku. W umowach tych wskazana była wielkość stada, miejsce ich tuczu, kwota zabezpieczona w ten sposób oraz ubojnia, do której stado ma zostać odstawić. W przypadku pierwszej umowy była to Ubojnia (...) firmy (...) w S. Jezuickiej, w przypadku drugiej Zakład (...) Spółka z o.o. w K. (zwany dalej D.). W umowach tych wskazano, iż kwota uzyskana ze sprzedaży drobiu odpowiadająca zadłużeniu przewłaszczającego zostanie przekazana przez ubojnię na rachunek spółki. W takim przypadku Z. R. (1) wystawiał na rzecz Wytwórni (...) Sp. z o.o. w P. fakturę VAT z formą płatności „kompensata”, zaś w momencie sprzedaży do ubojni Wytwórnia (...) Sp. z o.o. wystawiała fakturę VAT na rzecz ubojni (umowy - k. 87 - 88, faktury VAT - k. 227 - 242).

Przedstawicielem handlowym powoda, który współpracował z pozwanymi był P. T.. On przyjeżdżał do nich i wskazywał im gdzie mają odstawić kurczaki. Był on również wiceprezesem Zakładu (...) Sp. z o.o. w K.. Zawsze wskazywał on pozwanym, jako miejsce odstawienia drobiu właśnie Zakład (...) Sp. z o.o. w K.. Rozliczenie zaś za pasze z punktu widzenia hodowców wyglądało w ten sposób, iż ubojnia przelewała środki za pasze na rachunek Wytwórni (...) sp. z o.o. w P., a im pozostała część (przesłuchanie pozwanej - k. 211 - 212 - 26:32 - 30:26).

Na przełomie 2013 i 2014 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o. w P. dostarczyła dla pozwanych pasze jeszcze na trzy cykle produkcyjne wystawiając faktury VAT na rzecz Z. R. (1). Dostawy miały miejsce w dniach:

- 11 września 2013 roku za kwotę 7.144,85 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
- 20 września 2013 roku za kwotę 17.161,59 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));

- 25 września 2013 roku za kwotę 16.148,35 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
  - 04 października 2013 roku za kwotę 20.192,34 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
  - 14 października 2013 roku za kwotę 18.873,72 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
  - 16 października 2013 roku za kwotę 15.810,13 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
  - 24 października 2013 roku za kwotę 7.800,06 zł z terminem płatności 25 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...));
  - 13 listopada 2013 roku za kwotę 22.433,57 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 26 listopada 2013 roku za kwotę 17.169,45 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 06 grudnia 2013 roku za kwotę 18.443,38 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 11 grudnia 2013 roku za kwotę 19.918,85 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 17 grudnia 2013 roku za kwotę 18.420,15 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 23 grudnia 2013 roku za kwotę 13.170,10 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 02 stycznia 2014 roku za kwotę 4.080,03 zł z terminem płatności 27 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 13 stycznia 2014 roku za kwotę 22.142,04 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 23 stycznia 2014 roku za kwotę 16.144,88 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 03 lutego 2014 roku za kwotę 18.965,93 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 11 lutego 2014 roku za kwotę 17.213,82 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 17 lutego 2014 roku za kwotę 18.690,15 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...));
  - 19 lutego 2014 roku za kwotę 15.750,13 zł z terminem płatności 30 marca 2014 roku (faktura VAT nr (...))
- (faktury VAT wraz z dokumentami WZ - k. 18 - 57).

W tym samym okresie Z. R. (1) dostarczał drób do Zakładu (...) Sp. z o.o. w K. i wystawił na rzecz ubojni we własnym imieniu faktury VAT:

- (...) z dnia 25 października 2013 roku na kwotę 40.499,93 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 31 października 2013 roku na kwotę 40.958,32 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 04 listopada 2013 roku na kwotę 47.059,88 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 27 grudnia 2013 roku na kwotę 42.487,99 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 02 stycznia 2014 roku na kwotę 47.907,86 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 07 stycznia 2014 roku na kwotę 64.253,29 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 21 lutego 2014 roku na kwotę 47.221,67 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;
- (...) z dnia 28 lutego 2014 roku na kwotę 52.665,94 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;

- (...) z dnia 03 marca 2014 roku na kwotę 61.733,86 zł płatną przelewem w terminie 60 dni;

(faktury VAT - k. 89 - 97).

Za należności opisane w fakturach VAT wystawionych przez Z. R. (1) spółka (...) uiściła kwotę 83.000,00 zł przelewami na konto dostawcy (pismo - k. 170, wyciągi bankowe - k. 181 - 185).

Na początku 2014 roku w Zakładzie (...) Sp. z o.o. w K. nastąpiła zmiana zarządu. Ze swojej funkcji został odwołany P. T. w związku z ujawnionymi nieprawidłowościami z jego strony i oszustwami, za które potem został skazany. Nowym prezesem zarządu został W. G., który to podjął m.in. rozmowy z pozwanymi na temat wzajemnego rozliczenia. Spółka sporządziła dokument w postaci potwierdzenia salda wg. stanu na dzień 30 września 2014 roku wskazując kwotę swojego zadłużenia wobec Z. R. (1) na 259.359,06 zł. Podczas uzgadniania tego salda pozwani twierdzili, iż zadłużenie spółki (...) wobec nich to kwota 382.524,77 zł. Obecnie spółka (...) nie kwestionuje tego zadłużenia w związku z ujawnieniem, iż P. T., jako wiceprezes spółki podjął z jej rachunku kwotę 123.165,71 zł nie przekazując jej pozwanym (zeznania świadka W. G. - k. 250 - 252 - 09:54 - 11:51, 14:39 - 16:28, 20:42 - 27:06, J. N. - k. 252 - 253 - 47:00 - 50:53, potwierdzenie salda - k. 186).

W dniu 27 lipca 2015 roku powód wystawił również notę odsetkową na kwotę 6.471,85 zł za opóźnienia w płatnościach za pasze dostarczone na początku 2013 roku, w przypadku których terminy płatności przypadają w okresie od 21 maja 2013 roku do dnia 18 września 2013 roku (nota odsetkowa - k. 62).

W dniu 27 lipca 2015 roku powód wypełnił przedstawiony mu przez Z. R. (1) weksel własny opatrując go datą płatności 7 sierpnia 2015 roku, wpisując kwotę 384.904,01 zł oraz miejsce płatności P. (weksel - k. 15).

Jednocześnie pismem z dnia 27 lipca 2015 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 384.904,01 zł, zawiadamiając o wypełnieniu weksla i wzywając do jego wykupu w terminie do dnia 07 sierpnia 2015 roku. Na kwotę tę złożyły się kwota kapitału od faktur opisanych wyżej na kwotę 325.068,69 zł, odsetki ustawowe naliczone od tych kwot od dni ich płatności do dnia 27 lipca 2015 roku na kwotę 53.363,47 zł oraz odsetki za opóźnienie z noty odsetkowej w kwocie 6.471,85 zł (wezwania wraz z dowodami odbioru - k. 58 - 61).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty i ich kopie, przesłuchanie stron oraz zeznania świadków W. G. (k. 250 - 252) i J. N. (k. 252 - 255).

Zeznania świadka E. O. nic nie wniosły do sprawy niniejszej. Świadek nie posiadała żadnej wiedzy na temat wzajemnych rozliczeń stron. Jej zeznania dotyczyły zachowania P. T., jako wiceprezesa zarządu spółki (...) i były istotne z pewnością w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu karnym. W sprawie niniejszej nie miały jednak żadnego znaczenia. Również zeznania świadków B. W. (k. 258) i P. Z. (k. 258 - 259) nic nie wniosły do sprawy. Pierwszy z nich opisał zasady współpracy swoje jako hodowcy z powodem i spółką (...), w sposób zresztą analogiczny, jak J. N., drugi zaś relacje spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. ze spółką (...).

Również zeznania świadka P. T. nie wiele wniosły do sprawy. Mówił on o ogólnikach, nie wskazując na żadne szczegóły. Sąd odmówił mu wiary w zakresie w którym wskazał on, iż do końca współpraca pozwanych ze spółką (...) oraz spółką (...) polegała na tym, że należności za pasze były kompensowane z należnościami za drób. Temu przeczą chociażby zeznania świadka J. N., która wskazała, iż taka praktyka miała miejsce na początku 2013 roku i wówczas pasze dostarczane dla państwa R. były fakturowane na spółkę (...), ta następnie refakturowała je na Z. R. (1) i w momencie dostarczenia stada drobiu do uboju należności były kompensowane, a spółka (...) spłacała należności za pasze dostarczone przez powoda pozwanemu. Nadto przeczą temu również dokumenty w postaci faktur VAT wystawionych zarówno przez powoda, jak i pozwanego.

Sąd odmówił wiary przesłuchaniu pozwanych w zakresie, w którym to twierdzili oni, iż zapłacili należności objęte pozwem poprzez ich skompensowanie z fakturami wystawionymi za dostarczony drób. W tym zakresie brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających ich twierdzenia. Brak jest również dowodów na to, iż oprócz w/w dwóch

umów przewłaszczenia stada z 2011 roku i 2012 roku były podpisywane jakiegokolwiek inne umowy tego typu ze spółką (...). Pozwani nie rozróżniali sytuacji jaką opisała J. N. tj. gdy pasze były fakturowane przez powoda na rzecz Zakładu (...) sp. z o.o. w K. ze wskazaniem jedynie do kogo były dostarczone, a następnie refakturowane przez spółkę (...) na pozwanego i potem rozliczane w momencie dostawy stada drobiu w ten sposób, iż spółka (...) potrącała swoją należność z faktury za drób, a następnie uiszczała należność na rzecz spółki (...), z sytuacją jaka miała miejsce w przypadku faktur objętych pozwem, gdzie jako odbiorca wskazany był bezpośrednio Z. R. (1). W tym przypadku strony umowy były dwie powód - jako dostawca i pozwany - jako odbiorca. We wcześniejszym okresie relacja wyglądała w ten sposób, iż dostawcą był P. II, odbiorcą - D., a następnie sprzedawcą był D., a kupującym był Z. R. (1). W tym przypadku były dwa niezależne od siebie stosunki prawne.

Stąd też Sąd pominął zgłoszone przez pozwanych wnioski dowodowe dotyczące opinii biegłego z zakresu rachunkowości, zobowiązania powoda do wskazania numerów rachunków bankowych i przedłożenia wyciągów z nich (k. 259) oraz zobowiązania powoda do przedłożenia dokumentów na podstawie których ma wierzycelność wobec spółki (...), a także uzupełniające przesłuchanie w charakterze świadków J. N., W. G. i P. T. (k. 358). Ostatnie z w/w wniosków dowodowych były spóźnione, a nadto dotyczył okoliczności nieistotnych z punktu widzenia sprawy niniejszej, podobnie jak pierwsze z w/w wniosków. Zasadą w postępowaniu cywilnym jest, iż zgłasza się twierdzenie, a następnie dowód je potwierdzający. Tymczasem wnioski zgłoszone przez pozwanych miały dopiero służyć poszukiwaniu twierdzeń. Kwestia relacji spółki (...) i spółki (...) nie ma w sprawie niniejszej wielkiego znaczenia, bowiem pozwani nie powołali się na żadne zobowiązania umowne ich oraz powoda, z którego wynikałoby jakiegokolwiek zobowiązanie powoda do przyjmowania płatności od spółki (...), czy też rozliczenia za jej pośrednictwem. Jakakolwiek umowa pozwanych ze spółką (...) w tym zakresie nie mogła wywrzeć skutku prawnego dla powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało w całości uwzględnieniu.

Powód w sprawie niniejszej dochodził należności z weksla własnego in blanco wystawionego przez pozwanego i poręczonego przez pozwaną. Pozwani wnosząc zarzuty od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym na podstawie tego weksla podnieśli okoliczności faktyczne i prawne z łączącego strony stosunku prawnego, w związku z którym wystawiony został weksel gwarancyjny (tzw. stosunku podstawowego). Za utrwalony należy uznać pogląd dopuszczający taką możliwość (por. uchwałę składu siedmiu sędziów SN dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNCP 1968, z. 5, poz. 79, uchwałę Połączonych Izb Cywilnej oraz Pracy i (...) z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNCP 1973, z. 5, poz. 72, wyrok z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997, z. 9, poz. 124). Uzasadnieniem dla tego poglądu jest niewątpliwa łączność między zobowiązaniem z weksla gwarancyjnego a zobowiązaniem z tzw. stosunku podstawowego, a także brak możliwości przekazania sprawy do postępowania zwykłego po wydaniu nakazu i wniesieniu zarzutów. Powyższe nie oznacza, że w każdym wypadku obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w tej fazie postępowania jest uwzględnianie tzw. stosunku podstawowego z urzędu. W wyroku z dnia 24 października 2000 r. (V CKN 136/00, OSNC 2001, z. 6, poz. 89) Sąd Najwyższy wskazał, że sąd rozpoznający zarzuty od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla może uwzględnić stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym weksel został wystawiony, ale nie ma obowiązku działania w tym zakresie z urzędu. Może to mianowicie uczynić wówczas, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na taką płaszczyznę podejmie stosowne czynności. Taka sytuacja miała miejsce w sprawie niniejszej w związku z wniesionymi przez pozwanych zarzutami.

A zatem przechodząc do stosunku podstawowego, zobowiązania z którego zostały zabezpieczone przedmiotowym wekslem należy stwierdzić, iż jest to umowa dostawy. Powód jest bowiem spółką zajmującą się produkcją pasz dla zwierząt i zgodnie z zawartą z pozwanym umową zobowiązał się on do dostarczania pozwanemu pasz zamawianych przez niego, na warunkach i w terminach precyzowanych odrębnie. Obowiązki powoda odpowiadał z kolei obowiązek pozwanego sprowadzający się do zapłaty należności za dostarczone pasze. Zgodnie z art. 605 k.c. przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzecz i do zapłacenia ceny. W sprawie niniejszej bezspornym było, iż dostawca spełnił swój obowiązek i dostarczył pasze, których dotyczyła

zawarta między stronami umowy, zaś odbiorca odebrał je. Spór sprowadzał się do tego, czy należności za te faktury zostały przez pozwanego uregulowane. Bezsporne między stronami było przy tym również to, iż pozwany samodzielnie należności tych nie regulował. Twierdził on, iż zobowiązanie to zostało skompensowane jego wierzytelnością wobec spółki (...). Brak jest jednakże żadnych dowodów potwierdzających powyższe. Umowa dostawy drobiu (k. 86) z dnia 23 maja 2011 roku jest swego rodzaju umową ramową, z której nie wynika ani to, że pozwany sprzedał jakikolwiek drób powodowi, ani też to, iż powód miał obowiązek taki drób nabyć. Wręcz przeciwnie z umowy tej wynika jedynie zobowiązanie ogólne pozwanego do sprzedaży drobiu pozwanemu na warunkach określonych odrębnie w późniejszym okresie. Umowy przewłaszczenia przedstawione przez pozwanych dotyczą okresu dużo wcześniejszego tj. sierpnia 2011 roku oraz lutego 2012 roku. W późniejszym okresie żadne takie umowy nie były między stronami zawierane, a tym bardziej przedmiotem przewłaszczenia nie były stada drobiu dla których pasze pozwany nabył w oparciu o przedstawione przez powoda faktury. Świadczy o tym również sposób fakturowania należności za drób w przypadku tych umów przewłaszczenia oraz w przypadku faktur wystawionych na przełomie 2013 i 2014 roku. Gdyby, tak jak twierdzą pozwani, doszło do przewłaszczenia stad na powoda, to przecież pozwany nie byłby właścicielem stada w momencie jego sprzedaży, a skoro tak to nie mógłby wystawić faktury na rzecz ubojni. Fakturę taką winna w tym przypadku wystawić spółka (...), a zatem winno stać się tak, jak miało to miejsce w 2011 i 2012 roku (k. 227 - 241). Tymczasem w przypadku faktur z których zdaniem pozwanych uregulowano należności powoda, faktury te są wystawione przez pozwanego na rzecz ubojni. Jest w nich ustalony termin zapłaty oraz forma. I nie odnoszą się one w żaden sposób do powoda. Bez wątpienia wcześniej praktyka stosowana przez powoda była inna, bowiem to ubojnia była nabywcą paszy, którą następnie sprzedawała hodowcy i z nim rozliczała się za nią, a odrębnie od niego rozliczała się dalej z dostawcą tj. powodem. Taka była praktyka stosowana jeszcze na początku 2013 roku wobec pozwanego, czy też wobec świadka B. W.. Jednakże wówczas powód w ogóle nie miałby roszczenia wobec hodowcy, bowiem pomiędzy nim, a hodowcą nie było żadnego stosunku prawnego. W niniejszej sprawie dostawa pasz nastąpiła bezpośrednio od powoda na rzecz pozwanego, z pominięciem spółki (...). Tym samym, jakiegokolwiek rozliczenia pozwanych ze spółką (...) nie mają żadnego znaczenia z perspektywy tych relacji. Nadto spółka (...) wprost przyznaje, iż jest winna pozwanym kwotę przeszło 380.000,00 zł i to od niej winni oni dochodzić swoich należności. Również sami pozwani jeszcze w 2014 roku takie twierdzenia zgłaszali. Skoro zaś tak, to znaczy, że nie uważali oni, iż D. uregulował za nich należności na rzecz powoda. Z punktu widzenia sprawy niniejszej sprawa jest stosunkowo prosta, skoro pozwany kupił od powoda pasze winien udowodnić, że za te pasze zapłacił, a tego w niniejszym procesie nie uczynił. Brak jest podstaw do twierdzenia, iż przelewy środków pomiędzy spółkami (...) dotyczyły zobowiązania pozwanego. Spółki te prowadziły również odrębną współpracę, jak już zresztą wskazano wyżej i przelewy środków między nimi dotyczyły właśnie tej współpracy, a nie pozwanego. Jeżeli przelewy dotyczące pozwanego we wcześniejszym okresie miały miejsce to tylko w tym znaczeniu, iż były to należności za pasze sprzedane przez D. pozwanemu, a wytworzone przez powoda. Ale jest to zupełnie inny stosunek prawny. Kwestia wysokości tego zobowiązania oraz wyliczonych od niego odsetek była w tym przypadku bezsporna.

Oprócz kwoty kapitału i odsetek ustawowych naliczonych od niej za okres od terminu zapłaty do dnia wypełnienia weksla przedmiotem sporu było również roszczenie o skapitalizowane odsetki od należności zapłaconych przez pozwanych, ale po terminie. W tym przypadkach również pozwani nie kwestionowali samego wyliczenia powoda, podnosząc jedynie zarzut przedawnienia tego roszczenia. W tym przypadku wskazać należy, iż nie ma podstaw do stosowania w zakresie należności odsetkowej art 554 k.c., albowiem, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 roku sygn. akt III CZP 42/04 ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 KC. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. W sprawie niniejszej nie doszło do przedawnienia się roszczenia głównego, bowiem zostało ono uregulowane przez pozwanych, a tym samym termin przedawnienia roszczenia o zaległe odsetki należy liczyć zgodnie z art 118 k.c. i jest to termin trzyletni. Najstarsze z odsetek objętych notą odsetkową dotyczą należności płatnych w dniu 19 czerwca 2013 roku, a zatem przedawniałyby się one najwcześniej od dnia 19 czerwca 2016 roku proporcjonalnie za każdy dzień, a tymczasem

pozew w sprawie niniejszej, przerywający bieg tego terminu, został wniesiony w dniu 25 września 2015 roku. A zatem zarzut przedawnienia jest zarzutem bezzasadnym.

W tej sytuacji roszczenie powoda w pełni zasługiwało na uwzględnienie. Weksel będący podstawą żądania został wystawiony prawidłowo, dotyczy należności istniejących, wymagalnych, nieprzedawnionych i nie budzi żadnych wątpliwości. Powód miał również prawo w oparciu o art 481 § 1 i 2 k.c. w ich brzmieniu sprzed dnia 1 stycznia 2016 roku skapitalizować i doliczyć do sumy dłużnej odsetki ustawowe naliczone od dnia następnego po dniu płatności należności głównej do dnia wystawienia weksla. Taka sama była podstawa naliczenia odsetek objętych wystawioną przez powoda notą odsetkową. Stąd też Sąd stosownie do treści art 496 k.p.c. nakaz ten utrzymał w mocy w całości, również w zakresie dotyczącym kosztów procesu, o których orzeczono w oparciu o art 98 k.p.c..

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w sentencji wyroku.